

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

школска 2023/2024. година

ТЕСТ

БИОЛОГИЈА

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ ЗА УПИС У ПРВИ РАЗРЕД УЧЕНИКА
СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА ЗА БИОЛОГИЈУ
ШКОЛСКА 2024/2025. ГОДИНА

УПУТСТВО ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ

Упутство за оцењивање

Бр. зад.	Решење	Бодовање																														
1.	А. ● 2 Б. ● кртола	А. Тачан одговор 10 поена Б. Тачан одговор 10 поена																														
2.	А. ● епидемија Б. <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Природни активни имунитет</th> <th>Природни пасивни имунитет</th> <th>Вештачки активни имунитет</th> <th>Вештачки пасивни имунитет</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Особа је прележала морбиле.</td> <td>●</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>Особа је потпуно вакцинисана против морбила, примила је вакцину и ревакцину.</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>●</td> <td>○</td> </tr> </tbody> </table>		Природни активни имунитет	Природни пасивни имунитет	Вештачки активни имунитет	Вештачки пасивни имунитет	Особа је прележала морбиле.	●	○	○	○	Особа је потпуно вакцинисана против морбила, примила је вакцину и ревакцину.	○	○	●	○	А. Тачан одговор 6 поена Б. Сваки тачно обојени ред по 7 поена; укупно 14 поена															
	Природни активни имунитет	Природни пасивни имунитет	Вештачки активни имунитет	Вештачки пасивни имунитет																												
Особа је прележала морбиле.	●	○	○	○																												
Особа је потпуно вакцинисана против морбила, примила је вакцину и ревакцину.	○	○	●	○																												
3.	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>0 %</th> <th>25 %</th> <th>50 %</th> <th>75 %</th> <th>100 %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Женска деца далтонисти.</td> <td>●</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>Мушка деца далтонисти.</td> <td>●</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>Женска деца преносиоци.</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>●</td> </tr> <tr> <td>Мушка деца преносиоци.</td> <td>●</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> </tr> </tbody> </table>		0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	Женска деца далтонисти.	●	○	○	○	○	Мушка деца далтонисти.	●	○	○	○	○	Женска деца преносиоци.	○	○	○	○	●	Мушка деца преносиоци.	●	○	○	○	○	Сваки тачан ред по 5 поена; укупно 20 поена Напомена: поступак није обавезан
	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %																											
Женска деца далтонисти.	●	○	○	○	○																											
Мушка деца далтонисти.	●	○	○	○	○																											
Женска деца преносиоци.	○	○	○	○	●																											
Мушка деца преносиоци.	●	○	○	○	○																											
4.	А. ● Правоземци су настали од риба које су имале способност дисања примитивним плућима. Б. <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Рибе</th> <th>Водоземци</th> <th>Гмизавци</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Непарни органи за кретање</td> <td>●</td> <td>○</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>Коштана крљушт</td> <td>●</td> <td>○</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>Дисање преко коже</td> <td>○</td> <td>●</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>Рожне канџе</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>●</td> </tr> </tbody> </table>		Рибе	Водоземци	Гмизавци	Непарни органи за кретање	●	○	○	Коштана крљушт	●	○	○	Дисање преко коже	○	●	○	Рожне канџе	○	○	●	А. Тачан одговор 4 поена Б. Сваки тачно обојени ред по 4 поена; укупно 16 поена										
	Рибе	Водоземци	Гмизавци																													
Непарни органи за кретање	●	○	○																													
Коштана крљушт	●	○	○																													
Дисање преко коже	○	●	○																													
Рожне канџе	○	○	●																													
5.	А. ● оштећује озонски слој око Земље Б. рециклажа, рециклирање	А. Тачан одговор 10 поена Б. Тачан одговор 10 поена																														
6.	А. <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Потрошач 1. реда</th> <th>Потрошач 2. реда</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>губар</td> <td>●</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>веверица</td> <td>●</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>детлић</td> <td>○</td> <td>●</td> </tr> <tr> <td>даждевњак</td> <td>○</td> <td>●</td> </tr> </tbody> </table> Б. ● високог дрвећа В. лишћарска листопадна шума (листопадна шума)		Потрошач 1. реда	Потрошач 2. реда	губар	●	○	веверица	●	○	детлић	○	●	даждевњак	○	●	А. Сваки тачан ред по 3 поена; укупно 12 поена Б. Тачан одговор 4 поена В. Тачан одговор 4 поена															
	Потрошач 1. реда	Потрошач 2. реда																														
губар	●	○																														
веверица	●	○																														
детлић	○	●																														
даждевњак	○	●																														

Бр. зад.	Решење	Бодовање																																																						
7.	А. ● празна тегла Б. ● дисање В. <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ћелијско дисање</th> <th>Фотосинтеза</th> <th>Транспирација</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Супстанце пролазе кроз стоме.</td> <td>●</td> <td>●</td> <td>●</td> </tr> <tr> <td>Настаје скроб.</td> <td>○</td> <td>●</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>Ослобађа се угљен-диоксид.</td> <td>●</td> <td>○</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>Настаје енергија.</td> <td>●</td> <td>○</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>Користи се угљен-диоксид.</td> <td>○</td> <td>●</td> <td>○</td> </tr> </tbody> </table>		Ћелијско дисање	Фотосинтеза	Транспирација	Супстанце пролазе кроз стоме.	●	●	●	Настаје скроб.	○	●	○	Ослобађа се угљен-диоксид.	●	○	○	Настаје енергија.	●	○	○	Користи се угљен-диоксид.	○	●	○	А. Тачан одговор 5 бодова. Б. Тачан одговор 5 бодова. В. Сваки тачан ред по 2 бода.																														
	Ћелијско дисање	Фотосинтеза	Транспирација																																																					
Супстанце пролазе кроз стоме.	●	●	●																																																					
Настаје скроб.	○	●	○																																																					
Ослобађа се угљен-диоксид.	●	○	○																																																					
Настаје енергија.	●	○	○																																																					
Користи се угљен-диоксид.	○	●	○																																																					
8.	А. ● стоме на листовима Б. <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Фотосинтеза</th> <th>Ћелијско дисање</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Број 1</td> <td>○</td> <td>●</td> </tr> <tr> <td>Број 2</td> <td>●</td> <td>○</td> </tr> </tbody> </table> В. ● шећер		Фотосинтеза	Ћелијско дисање	Број 1	○	●	Број 2	●	○	А. Тачан одговор 5 поена Б. Сваки тачан ред по 5 поена; укупно 10 поена В. Тачан одговор 5 поена																																													
	Фотосинтеза	Ћелијско дисање																																																						
Број 1	○	●																																																						
Број 2	●	○																																																						
9.	А. (признаје се само тачан редослед) Б. <table border="1"> <thead> <tr> <th>пуж</th> <th>ушна шкољка</th> <th>слушна кошчица</th> <th>Еустахијева туба</th> <th>слушни нерв</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>○</td> <td>○</td> <td>●</td> <td>●</td> <td>○</td> </tr> </tbody> </table>	пуж	ушна шкољка	слушна кошчица	Еустахијева туба	слушни нерв	○	○	●	●	○	А. Тачан низ 10 поена Б. Свака тачна колона по 2 поена; укупно 10 поена																																												
пуж	ушна шкољка	слушна кошчица	Еустахијева туба	слушни нерв																																																				
○	○	●	●	○																																																				
10.	А. <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ендокрина и екзокрина функција.</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>●</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>Ту се разграђују токсичне супстанце.</td> <td>●</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>Храна коју смо појели током једног оброка се овде помеша.</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>●</td> </tr> <tr> <td>Има жлезде које луче киселину.</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>●</td> </tr> <tr> <td>Унутрашња површина повећана је ресицама које апсорбују сварену храну.</td> <td>○</td> <td>○</td> <td>●</td> <td>○</td> <td>○</td> </tr> </tbody> </table> Б. <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>ДА</th> <th>НЕ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Хемијско варење хране обављају витамини.</td> <td>○</td> <td>●</td> </tr> <tr> <td>2. Жуч настаје у органу који је обележен бројем 1.</td> <td>●</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>3. Жуч се улива у дванаестопалачно црево.</td> <td>●</td> <td>○</td> </tr> <tr> <td>4. Дванаестопалачно црево је почетни део дебелог црева.</td> <td>○</td> <td>●</td> </tr> <tr> <td>5. Инсулин се улива у дванаестопалачно црево како би се сварили шећери.</td> <td>○</td> <td>●</td> </tr> </tbody> </table>		1	2	3	8	9	Ендокрина и екзокрина функција.	○	○	○	●	○	Ту се разграђују токсичне супстанце.	●	○	○	○	○	Храна коју смо појели током једног оброка се овде помеша.	○	○	○	○	●	Има жлезде које луче киселину.	○	○	○	○	●	Унутрашња површина повећана је ресицама које апсорбују сварену храну.	○	○	●	○	○		ДА	НЕ	1. Хемијско варење хране обављају витамини.	○	●	2. Жуч настаје у органу који је обележен бројем 1.	●	○	3. Жуч се улива у дванаестопалачно црево.	●	○	4. Дванаестопалачно црево је почетни део дебелог црева.	○	●	5. Инсулин се улива у дванаестопалачно црево како би се сварили шећери.	○	●	А. Сваки тачан ред по 2 поена; укупно 10 поена Б. Сваки тачан ред по 2 поена; укупно 10 поена
	1	2	3	8	9																																																			
Ендокрина и екзокрина функција.	○	○	○	●	○																																																			
Ту се разграђују токсичне супстанце.	●	○	○	○	○																																																			
Храна коју смо појели током једног оброка се овде помеша.	○	○	○	○	●																																																			
Има жлезде које луче киселину.	○	○	○	○	●																																																			
Унутрашња површина повећана је ресицама које апсорбују сварену храну.	○	○	●	○	○																																																			
	ДА	НЕ																																																						
1. Хемијско варење хране обављају витамини.	○	●																																																						
2. Жуч настаје у органу који је обележен бројем 1.	●	○																																																						
3. Жуч се улива у дванаестопалачно црево.	●	○																																																						
4. Дванаестопалачно црево је почетни део дебелог црева.	○	●																																																						
5. Инсулин се улива у дванаестопалачно црево како би се сварили шећери.	○	●																																																						

Бр. зад.	Решење				Бодовање
11.	А.				А. Сваки тачан ред по 4 поена; укупно 16 поена Б. Тачан одговор 4 поена
		Кости	Кости и скелетни мишићи	Скелетни мишићи и нерви	
	Неуротрансмитери	☐	☐	☒	
	Тетиве	☐	☒	☐	
	Шав	☒	☐	☐	
	Синапса	☐	☐	☒	
	Б.				
	● Веза између нерава и мишића				
12.	А. ● присуство бубрега Б. ● излучивање сперме				А. Тачан одговор 10 поена Б. Тачан одговор 10 поена

Напомене:

- У задацима у којима ученик није ништа записивао потребно је црвеном хемијском прецртати простор за рад и одговор, а затим прецртати и квадрат са десне стране задатка. Исто урадити и уколико је ученик у задатку писао само графитном оловком или започео израду задатка.
- Не признају се прецртани и исправљени одговори.
- Не признају се одговори који су написани само графитном оловком.
- Признају се одговори у којима је ученик тачно одговорио, али је тачан одговор јасно означио на другачији начин од предвиђеног (нпр. реч или текст је подвукао, а требало је да их заокружи, прецртао је слово, а требало је да га заокружи).
- Ако се делови одговора међусобно искључују, или није јасно означено који одговор је важећи, такав одговор се не признаје као тачан.
- Уколико ученик напише одговор ван предвиђеног места, за тачан одговор добија максимално 20 бодова, односно 0 бодова ако није тачан.
- Уколико је одговор тачан, а садржи и део који је неважан, или се не односи директно на питање, садржај тих делова не треба узимати у обзир приликом бодовања.
- Ако је ученик у задатку добио два различита решења од којих је једно тачно, а друго нетачно, за такав одговор не добија предвиђени бод.